

Nastavni predmet	SKRIPTNI JEZICI I WEB PROGRAMIRANJE
Naslov cjeline	CSS
Naslov jedinice	Vježba 13: Povezivanje HTML-a i CSS-a, vrste i sintaksa CSS-a

CILJ VJEŽBE

Učenik će razlikovati svrhu i upotrebu HTML-a i CSS-a, moći sintaksno ispravno oblikovati CSS pravilo, odrediti komponente CSS pravila, objasniti sintaksu CSS pravila, analizirati koji će stil biti primjenjen na element ovisno o mjestu na kojem je definiran, primijeniti oblikovanja na HTML elemente.

PRIPREMA ZA VJEŽBU

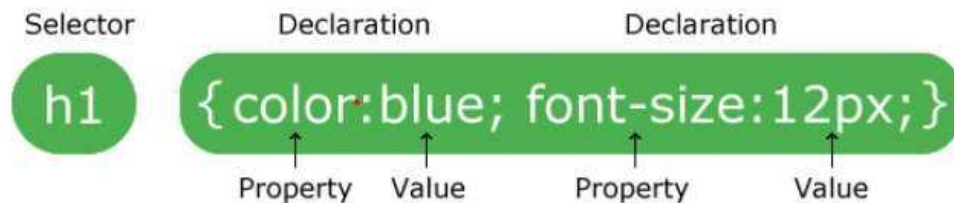
Odgovorite pisano u bilježnicu:

- ▶ 1. Što opisujemo pomoću HTML-a, a što pomoću CSS-a?
HTML definira sadržaj i strukturu, a CSS definira izgled web stranice.
- ▶ 2. CSS je kratica za **Cascading Style Sheet**
- ▶ 3. Koja je organizacija i zašto stvorila CSS?
W3C je stvorila CSS kako bi olakšala definiranje izgleda web stranica jer se više nije trebao svaki tag posebno oblikovati.
- ▶ 4. Koji je uobičajeni i preporučeni način spremanja definicija koje opisuju oblikovanje HTML elemenata i koja je prednost takvog pristupa?
Spremanje u CSS datoteke omogućuje lagano mijenjanje cijelog web sjedišta.

IZVOĐENJE VJEŽBE

- CSS je jezik koji koristimo kako bi odredili izgled (stil) HTML dokumenta. CSS opisuje kako će na ekranu ili drugom mediju biti prikazani HTML elementi sadržani na HTML stranici. CSS može upravljati izgledom većeg broja stranica mrežnog sjedišta istovremeno. CSS se koristi kako bi definirali stilove mrežnih stranica uključujući dizajn (oblikovanje), izgled i inačice prikaza za različite uređaje i veličine ekrana.

- Pogledajte i uočite kako različit sadržaj CSS datoteke može prilikom prikaza utjecati na isti HTML dokument ([primjer](#)).
- A. CSS sintaksa opisuje kako se pišu CSS pravila. Svako CSS pravilo sastoji se od selektora i deklaracijskog bloka:

Selektor odabire HTML element koji želimo oblikovati. Deklaracijski blok sadrži jednu ili više deklaracija odvojenih sa „;“. Svaka deklaracija sadrži ime CSS svojstva i njegovu vrijednost odvojeno sa „:“. Deklaracijski blokovi ograničeni su vitičastim zagrada. **Na koji bi način ovo pravilo oblikovalo sve h1 naslove u dokumentu? Napišite što je u ovom pravilu selektor, koja svojstva ovo pravilo oblikuje i koje su vrijednosti svojstava koje ovo pravilo definira.**

Svi h1 naslovi su plave boje i veličine 12 piksela. U ovom pravilu je „h1“ selektor, a oblikuju se „color“ svojstvo (postavljeno na „blue“) i „font-size“ (postavljeno na 12 piksela).

- Prema sadržaju (pravilima) CSS-a preglednik će oblikovati HTML dokument. Tri su načina ubacivanja CSS oblikovanja: **eksterni ili vanjski, interni ili unutrašnji i inline ili linijski**. Pomoću eksternog CSS-a (preporučljivo!) može se mijenjati izgled cijelog mrežnog sjedišta samo sa tom jednom datotekom. Pri tom **svaka HTML stranica mrežnog sjedišta treba uključivati referencu na tu vanjsku CSS datoteku unutar elementa <link> (u head sekciji)**, kao npr.:

```
<head>
  <link rel="stylesheet"
        href="mystyle.css"> </head>
```

Vanjska CSS datoteka može biti sastavljena pomoću bilo kojeg tekstualnog editora, a mora biti spremljena sa .css ekstenzijom (proširenjem). Vanjska .css datoteka ne bi smjela sadržavati HTML elemente.

Unutrašnji CSS može se koristiti ako **pojedina HTML stranica ima jedinstven** (različit) izgled (stil).

Taj se unutrašnji stil definira unutar elementa `<style>` u head sekciji dokumenta, kao npr.:

```
<style>
  h1 {
    background-color: linen;
  }
  h1 {
    color: green;
    margin-left: 40px;
  }
</style>
```

Linijski CSS može se koristiti kad se **pojedinačnom elementu želi dodijeliti jedinstveni stil**. Da bi se koristilo takvo oblikovanje, potrebno je atribut oblikovanja (stila) dodati relevantnom element. Atribut stila pritom može sadržavati bilo koje CSS svojstvo. Linijska oblikovanja definirana su unutar atributa `style` relevantnog elementa, kao npr.:

```
<h1 style="color:blue;text-align:center;">This is a heading</h1>
```

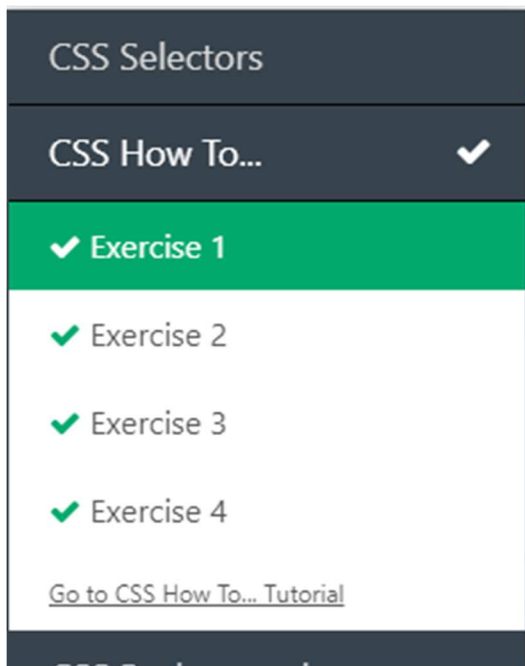
Linijski definirana oblikovanja ukidaju prednosti korištenja odvojenih oblikovanja jer mješaju sadržaj sa njegovom prezentacijom, pa je preporuka ovo koristiti samo iznimno.

- Višestruki CSS. U slučajevima kada su neka svojstva definirana za isti selector (element) u različitim CSS-ovima, koristi se vrijednost pročitana u posljednjem.

Zadatak: Dokažite to primjerom tako da za neki element (naslov, odlomak i slično) definirate CSS pravilo (npr. za boju) u vanjski CSS, u head sekciju kao unutrašnji, te na kraju kao linijski (tako da npr. svaki puta stavite neku drugu boju). Pokušajte mijenjati mjesta za <link> i <style>. Provjerite i odgovorite, ponaša li se oblikovanje na očekivani način.

Oblikovanje radi na očekivani način.

- Pravila kaskadnog redanja u slučajevima kad je za neki HTML element određeno više stilova na različitim mjestima: najviši prioritet ima linijski stil (pisan unutar HTML elementa), ako ga nema primjenit će se vanjski ili unutrašnji CSS (u head sekciji) ovisno o tome koji je pisan posljednji. U slučaju da oblikovanje nije nigdje navedeno primjenjuje se podrazumijevano oblikovanje zadano u pregledniku koji otvara i prikazuje HTML dokument. Znači linijski stil prevladat će bilo koji vanjski i unutrašnji, ali i podrazumijevani stil preglednika.
- Riješite četiri vježbe pri dnu [stranice](#).

Napomena: ovu praktičnu vježbu izvodi svaki učenik samostalno.

